THE BRITISH ESPERANTIST

with which is incorporated

INTERNATIONAL LANGUAGE

Volume XXXII
1939—1940

35TH AND 36TH YEARS

Redaktistoj:

1939—FRED WADHAM 1940—MONTAGU C. BUTLER

Kontribuintoj: L. H. Addie, William Bailey, A. Boyd, G. D. Buchanan, Frank Buckley, M. C. Butler, T. C. Butler, T. E. Collier, Lord Davies, G. L. Dickinson, E. J. Downes, E. D. Durrant, P. Ecker, A. B. Edwards, W. H. Errington, J. Farrand, A. Fisher, R. A. Frost, J. A. Gill, P. E. da Gogo, K. Golding, C. C. Goldsmith, E. Goldsmith, W. Green, M. C. Groen, William Harvey, J. W. Holland, H. W. Holmes, A. Honeysett, Jogobo, Oswald Jones, B. E. Long, R. Mackay, E. Malmgren, Hylda Mayne, Mevo, W. P. Merrick, F. D. Murphy, V. C. Nixon, P. Ockey, A. C. Oliver, F. Parker, S. Pragano, D. M. Roberts, Robert Robertson, R. Scott, Nowell Smith, J. F. Souter, James Strachan, Mason Stuttard, K. R. C. Sturmer, A. W. Thomson, G. B. Tordoff, J. Turnbull, Usaro, A. Venture, V. Verda, Fred Wadham, C. Waller, O. M. Wihl, N. Wilford, R. B. Wilkinson, L. R. Worthing.

700.072-B. Esp.
32-33
1939-1942

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Inc.
ESPERANTO HOUSE, HERONSGATE, RICKMANSWORTH, HERTS.

TABELO DE ENHAVO

RECENZOJ
(Ĉefaj Verkoj)

KRISTNASKAJ KARTOJ

EN ESPERANTO, kun kovertoj, 12 por 2ŝ. 3p., afrankite.
EN ESPERANTO, kun angla traduko, kun kovertoj, 12 por 3ŝ. 9d., afrankite.

Mendu frue; nur malgranda kvanto disponebla.

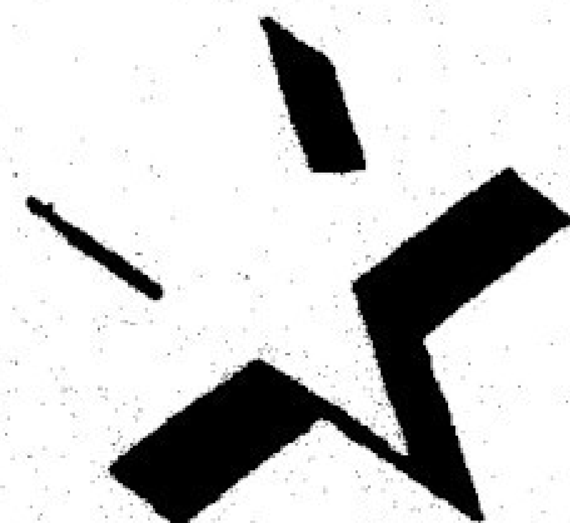
THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated)
ESPERANTO HOUSE, HERONSGATE, RICKMANSWORTH, HERTS.

The next issue of "The British Esperantist" will appear on January 1st. From this date it will appear bi-monthly as usual.

We regret that owing to pressure on space "The Esperanto Student" and several articles have had to be omitted from this issue.

THE NEW COMMONWEALTH

THE BRITISH ESPERANTIST

With which is incorporated
INTERNATIONAL LANGUAGE

Vol. XXXII., No. 405
JANUARY 1939
Price 2d

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION

POR DISTRA HORO

la plej taŭgaj libroj en Esperanto estas

la "EPOKO" libroj

La libroj enhavas interesajn, malenuigajn romanojn.
Ĉiu libro enhavas 192 paĝojn, laŭ formato 7×4.5 coloj.
Preso klara—bindo kartona—papero bonkvalita

1. **MURDO EN LA ORIENTA EKSPRESO.** Agatha Christie.
   El la angla originalo tradukis "Etulo".
2. **LA KNABOJ DE PAŬLO-STRATO.** F. Molnár.
   El la hungara originalo tradukis L. Spierer.
3. **LA PRINCO KAJ BETTY.** P. G. Wodehouse.
   El la angla originalo tradukis G. Badash.
4. **LA TEMPO-MAŜINO.** H. G. Wells.
   El la angla originalo tradukis E. W. Amos.
5. **PRINCINO DE MARSO.** Edgar Rice Burroughs.
   El la usona originalo tradukis K. R. C. Sturmer.
6. **COLOMBA.** Prosper Mérimée.
   El la franca originalo tradukis Prof. J. Beau.

Prezo de ĉiu libro 1ŝ. 6p., afranko 2p.
La ses libroj kune por 7ŝ. 6p., afranko 6p.

Eldonitaj de
THE ESPERANTO PUBLISHING COMPANY, LTD., ANGLUJO.
Mendu ĉe
BRITA ESPERANTISTA ASOCIO
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

700.072-B. 2pp

B.E.A. PARTY

arrangements for the Bern Congress—JULY 29th to AUGUST 5th, 1939.

TWO PARTIES will be arranged as described below. The tickets will be available for individual return. Passports are necessary.

PARTY A.—Leave London, Friday, July 28th, at 10 a.m. Travel via Newhaven–Dieppe, arriving Paris (Gare St. Lazare) at 5.43 p.m. By Coach to Gare de Lyon. Depart same evening at 9.15 p.m., arrive Bern 8.30 a.m. Saturday.

PARTY B.—Leave London, Friday, July 28th, at 10 a.m. Travel via Newhaven–Dieppe, arriving Paris at 5.43 p.m. Coach to Hotel. Spend **NIGHT IN PARIS.** Leave Paris (Gare de Lyon), Saturday, 10.15 a.m. **DAYTIME JOURNEY** to Bern, arriving 6.41 p.m.

PRICES—

PARTY A.	*Categories of Hotels* De luxe £ s. d.	1st £ s. d.	2nd £ s. d.	3rd £ s. d.
2nd Class rail	11 19 6	11 2 0	10 10 6	10 3 6
3rd Class rail	10 5 6	9 8 0	8 16 6	8 9 6

These prices cover return fares and hotel accommodation in Bern from July 29th to August 5th, 1939, *i.e.*, 7 nights bed and breakfast and one chief meal per day (the meal will be packed for excursions if desired); tips and transport of baggage to and from Bern Station and transit across Paris, as well as entrance to the festival play, admittance to the Mystery Play in front of Bern Cathedral and to the International Folklore Costume Fête at the Kursaal.

PARTY B.	*Categories of Hotels* De luxe. £ s. d.	1st £ s. d.	2nd £ s. d.	3rd £ s. d.
2nd class rail	12 10 0	11 12 6	11 1 0	10 14 0
3rd class rail	10 16 0	9 18 6	9 7 0	9 0 0

These prices cover the same as for Party A with the addition of Bed and Breakfast in Paris on the outward journey.

You can book for either party by paying a deposit of £1 now, the balance can be sent either by monthly instalments or in one sum, not later than June 30th, 1939. The best accommodation will be given to those who book first.

CONGRESS MEMBERSHIP costs 25/– until March 24th, 1939. Congress Enrolment forms were included in the November B.E., but further copies may be obtained from (and, after completion, returned to) the B.E.A.

All quotations are based on current rate of exchange, and subject to alteration.

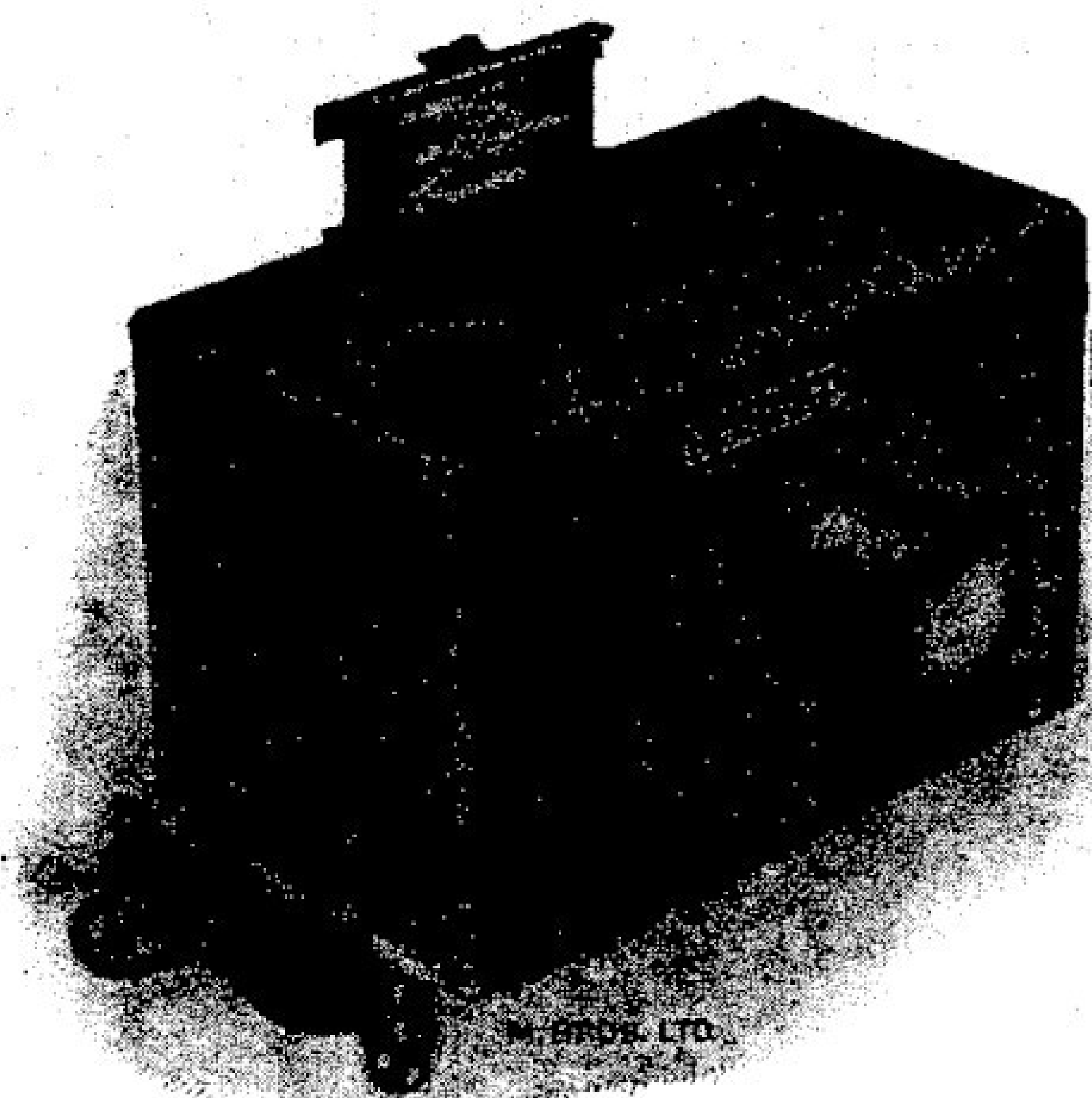
Particulars of Excursions appear on page 11.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

ILLUSTRATE YOUR LECTURES WITH THE "MILLS" EPISCOPE

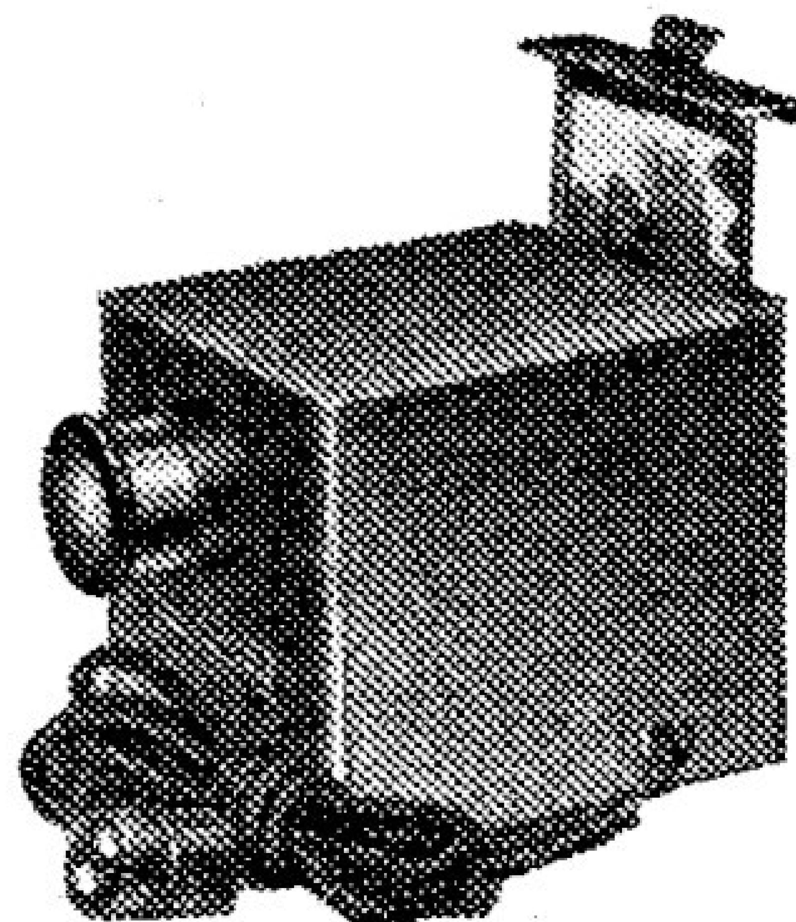
The Mills' Episcope is a scientifically designed instrument which will reproduce on to a screen enlargements in the true colour of the actual picture or object without the necessity of a lantern slide. Any picture, illustration, drawing, postage stamp, cigarette cards, photographs, etc., can be screened.
NOTE—These machines are not suitable for projecting films or negatives.

Designed for two 75-watt household lamps (coiled coil Opal or Pearl gives the best results). Generous provision is made for ventilation. Large diameter Doublet Lens. Carrier will accommodate any picture up to 1/4 plate (4¼″ by 3¼″) either vertically or horizontally. Projects a brilliant 5-feet screen image at an approximate distance of 10 feet.

THE MILLS MAJOR EPISCOPE

Price without Lamp ..	**27/6**
Price to take Picture Postcards	50/–
Lens 8-ins. focus	50/–
Spare Picture Holders ..	9d.
Correcting Mirrors ..	4/6

Designed for 60-watt household lamp (coiled coil Opal or Pearl, gives the best results). Ample ventilation. Two picture holders, supplied with each machine. Projects cigarette cards, snapshots, etc, up to 3½″ by 2½″, giving a brilliant 3-ft. screen image at a distance of 6ft.

THE MILLS JUNIOR EPISCOPE

Price without lamp		**13/6**
Spare Picture Holders ..	**Price**	9d.
Correcting Mirror ..	**Price**	2/6

THE MILLS SUPER EPISCOPE

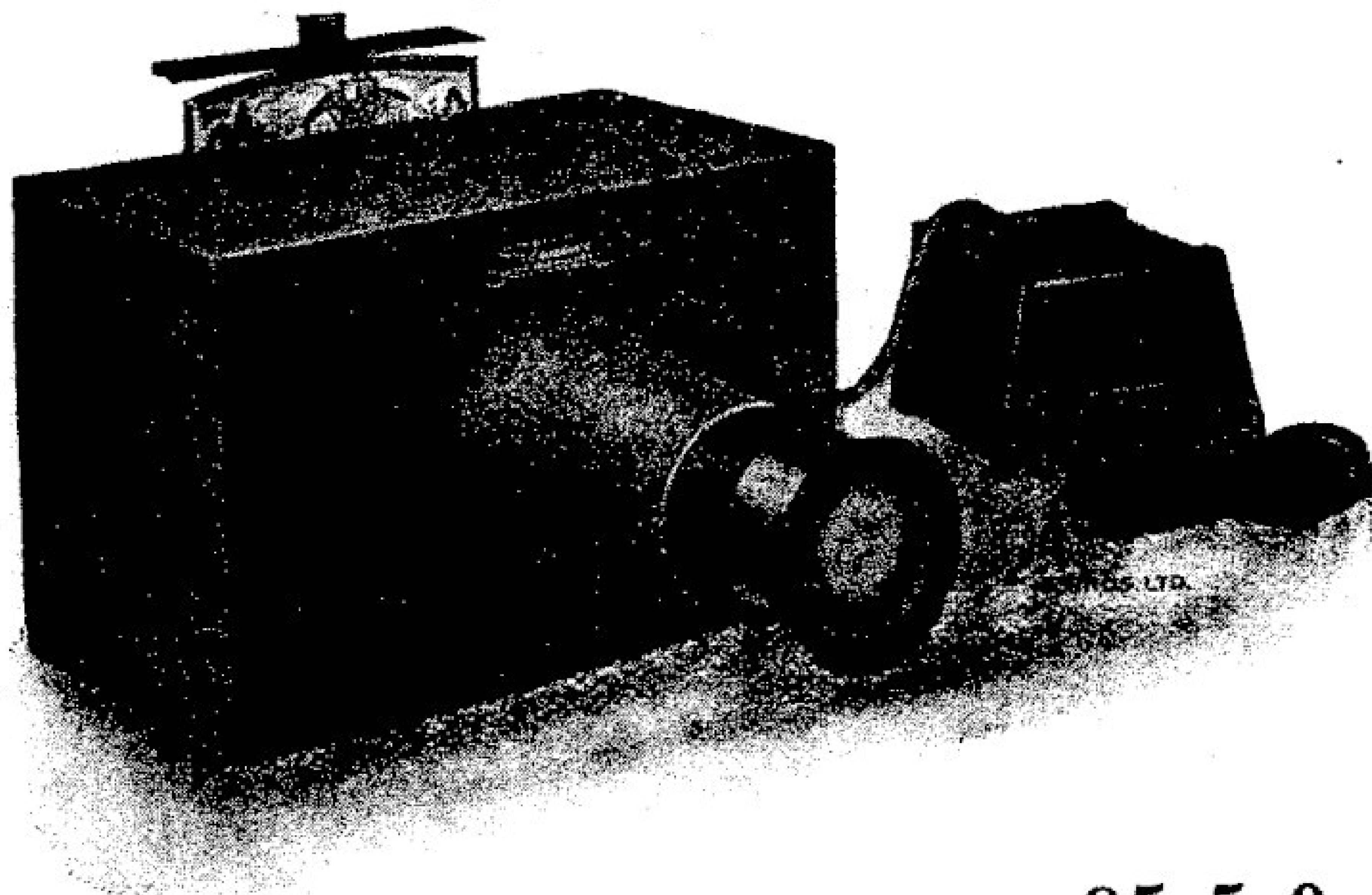
Embodies the Mills' patented lighting system enabling a throw up to sixty feet to be obtained. Purity of light renders the image in its true colours. Light equivalent to 500 watt, temperature approx. 250 watt. Coolest episcope yet devised.

Invaluable for schools and lecturers where absolute darkness cannot be secured.

Brilliant effects can be obtained through transparent screen.

Standard focus lens, 13-inch focus fitted. 16-inch focus can also be supplied.

Pictures all sizes up to 6½″ by 6½″, accommodated in carrier.

Price		**£5-5-0**
Spare Lamps	..	3/6
Correcting Mirrors ..	..	7/6
Extra Lenses	..	17/6
Achromatic Lens ..	each	45/–

CARRIAGE PAID ON ALL MODELS.

Order from

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1

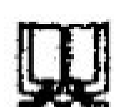
BRIGHTEN UP YOUR GROUP EVENINGS!

YOU WILL LEARN

Esperanto more thoroughly and more quickly if your scheme of study is based on one of the

Standard Correspondence Courses

There are three courses:
Preliminary, Advanced, Translation, and a prospectus of any will be sent **free on request.**

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
142, High Holborn, London, W.C.1.

Libroj Malmultekostaj

Prezo s.	p.		Afranko p.
1	9	Sub la Vitra Kupolo ..	2
0	3	Stranga Idilio	1
0	6	Ok Noveloj	2
2	6	Bela Joe (bind. 3/6)	3
0	5	Verema Raporto	1
0	3	Alegorioj el la Naturo ..	1
1	6	Kantaro Esperanta ..	1
1	6	Himnaro Esperanta .. (bind. 2ŝ.)	1
0	2	Dua Kursa Legolibro ..	1
0	2	Elektitaj Humoraj Rakontoj	1
0	9	Evoluo de la Telefonio ..	1
1	9	Iris	2
		Lilio .. (bind. 1/6)	3
0	4	Malnovaj Paĝoj el "Lingvo Internacia"	1
1	9	Morea Perlo	2

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
142, High Holborn, London, W.C.1.

THE British Esperanto Association consists of men and women who believe that Esperanto is one of the important factors of modern progress; that by its aid international communication of every type is facilitated.

Esperanto is intended not to replace the national tongues, but, acting as a second language for people of all nations, to facilitate both written and spoken communications between them.

YOU

are invited to co-operate in spreading a knowledge of Esperanto by completing the following application for membership :—

To THE SECRETARY, THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INC.),
142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

SUBSCRIPTION : 5/– per annum. (Persons joining after 1st July may pay 2/6 to end of current year or 7/6 to end of following year—those under 18 may join as Junior Members at half-rates).
If you desire the 350-page Year Book of International Esperanto League, add 4/–.

I,..

hereby apply for membership of THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.) and enclose the first Subscription of.................... *I agree to be bound by the Memorandum and Articles of Association (a copy of which is sent to all candidates for Membership).*

Signature ....

Nationality.. *Rank, Profession or Occupation*..

Address ....

Date.. *Age (if under* 18)..

Printed by SUMFIELD & DAY, LTD., Station Street, Eastbourne, for the Publishers, THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC., 142, High Holborn, London, W.C.1.

THE BRITISH ESPERANTIST

WITH WHICH IS INCORPORATED

INTERNATIONAL LANGUAGE

VOL. XXXII, No. 40/5 JANUARY, 1939

THE NEW COMMONWEALTH

BY LORD DAVIES

Esperanto has many friends in the New Commonwealth Society, whose distinguished President has written this article especially for our Journal. For readers requiring further information, the Society's address is 34 Smith Square, London, S.W.1.

THE events of the past few months have convinced us all that a radical change in the sphere of international relationships is essential if war is to be averted. To-day lawless force is the arbiter of the destiny of nations. It is this fact that lies at the root of most of our present difficulties. The only right, or moral, use of force is the policing function, when it is employed solely as the servant of justice, to ensure that the law is respected and upheld. This is one of the fundamental doctrines of The New Commonwealth. The New Commonwealth is a voluntary, international society, composed of members living in 51 different countries, which advocates the establishment of two institutions — an Equity Tribunal or Commission, and an International Police Force—as part of the permanent machinery of the League of Nations. Its programme is constructive and positive, because it seeks to express the universal but somewhat vague aspirations for peace which we all cherish, in terms, not merely of treaties and pacts, but of living and practical institutions.

Peace with Justice

Why do I emphasise the necessity for institutions ? It is obvious that a machine cannot run without motive power, and conversely, that the motive power will run to waste without a machine. Similarly, the League cannot function unless its members are animated by a determination to secure justice, upon which peace depends. We know that disputes and grievances exist, but if there is no effective League parliament, not even an Equity Tribunal, the will to achieve a peaceful settlement will run to waste.

We know that acts of robbery and aggression take place—Abyssinia and China are two examples—but if there is no properly organised system of sanctions, the determination to secure justice is thwarted.

Hence the necessity for the appropriate international institutions through which public opinion can express itself. That is the New Commonwealth Way to Peace.

It is no use talking about the removal of the causes of war unless we provide the machinery for the administration of justice. No civilised government could carry on unless it possessed institutions capable of effecting changes in its laws and upholding them. How, then, can the League be expected to inaugurate the rule of law, if its members refuse to give it similar institutions ? Most of us are tired of listening to mere denunciations of war. What we really want to know is : how is war to be prevented ?

Law and Order

The answer of The New Commonwealth is : by establishing international law and order on the same principles, and by the same methods, which have been successfully applied in the development of every civilised community.

The League must be strengthened in two ways. First, by providing a peaceful procedure for the settlement of all disputes—arbitration instead of war. Secondly, by

developing a system of international sanctions—diplomatic, financial, economic, and military—strong enough to deter any nation, however powerful, from attacking its neighbours. These reforms are complementary, and should be undertaken simultaneously. They cannot be separated, because we know that a judge is useless without a policeman, whilst a policeman cannot function without a judge.

Let us look a little more closely at the two institutions I have mentioned. First, the Equity Tribunal, or Commission. Its task would be to deal with any disputes which the Council of the League had failed to settle. The duty of the Council is not to arbitrate, but to negotiate and conciliate. Should its proceedings end in a deadlock, then under the New Commonwealth system the dispute would automatically go before the Equity Tribunal. This is really what happened in the case of Manchuria, when the Lytton Commission was appointed to report on the points at issue between China and Japan.

Like the Lytton Commission, the New Commonwealth Permanent Equity Tribunal would be composed, not of government representatives, but of disinterested and impartial individuals appointed by the Council and Assembly, and chosen for their experience and integrity. They would be prepared to sever themselves completely from the politics of their respective countries.

The members of this body would be entrusted with the responsibility of investigating all the facts and taking all the evidence. They would then recommend to the Assembly what in their opinion was a reasonable, just and equitable settlement of the dispute.

Pooling Resources

Now I come to the second objective of The New Commonwealth programme—the organisation of a system of diplomatic, financial, economic and military sanctions, enumerated in Article 16 of the Covenant, in such a way as to ensure prompt, effective and united action against the aggressor or defaulter.

This means the substitution of co-operative for competitive armaments—the pooling by all members of the League of their financial, economic and military resources, so as to confront the aggressor with overwhelming superiority of force.

The common-sense implication of such a system is a police force under the control of the international authority. Union is strength, and such a combined force would gradually attract to itself the loyalty of the peoples it protected, just as the police forces of our own country are now regarded as the protectors of the community.

Is this a practical proposal ? In order to win the last war the allies were compelled to pool their resources, and even to institute a united command of their armies. Similarly, in order to prevent the next war, we are now compelled to co-operate with other members of the League in organising our joint resources and creating an international police force.

The Language Question

It is no use saying that technical difficulties bar the way.

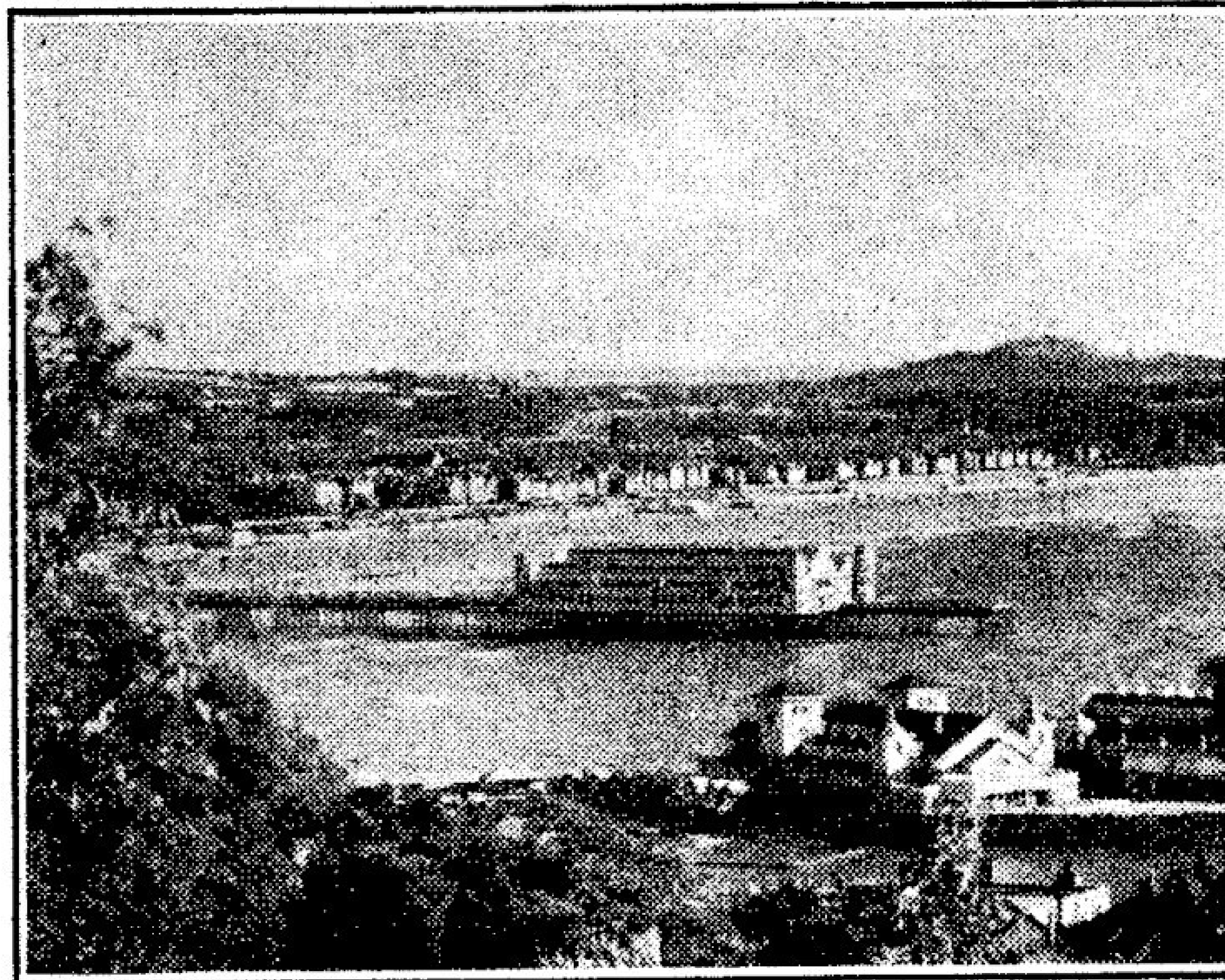
True, they do exist, but they are by no means so insuperable as many of our critics seem to believe. Take for instance the language question in relation to an international police force. Nearly ten years ago I wrote, in *The Problem of the Twentieth Century :* "Even the language difficulty can be surmounted and the Tower of Babel laid low. The recruits of the international police will all be young men. They will experience little difficulty in acquiring several languages, if need be, or a simpler solution may be found in the introduction of an international medium. Esperanto, for instance, can be learnt in less than six weeks." Since I wrote those words Esperanto has made great strides forward, and I see no reason why it should not become the language of an international force and be used at the proceedings of an international tribunal.

I believe that the only hope of peace lies in the speedy establishment of a world tribunal for the peaceful settlement of all disputes and of an international police force to uphold law and order. For both of these institutions an internationally-understood language is necessary, and when the time comes for their establishment the claims of Esperanto will certainly have to be considered and will be hard to reject. On this ground, if on no other, the New Commonwealth is deserving of the support of Esperantists, and I should like to appeal to them, not only in Great Britain but in other lands as well, to join us in our struggle for saner international relationships and for a new world order grounded in justice and equity.

BELA SOMERSET

DE HYLDA MAYNE

En antaŭa numero ni prezentis al niaj legantoj artikolon pri la bela marborda urbo Weston-super-Mare, kie okazos la Trideka Brita Kongreso. La "Kongresa Ĵurnalistino" verkis por ni duan artikolon, priskribante la lokojn vizitotajn dum la Kongresa Ekskurso. La kliŝojn, kiuj prezentas vidaĵojn de la Kongresa Urbo mem, afable disponigis al ni la Urba Informoficejo.

LA bela graflando de Somerset prezentas unikan kombinon de naturbeleco kaj historia intereso.

Vi jam legis, ke Pentekoste (1939) la Brita Kongreso okazos en Weston-Super-Mare. Ĉi tiu fakto mem alloge sin prezentas por decidigi vin viziti tiun pentrindan urbeton kaj kune esplori ĝiajn ĉarmojn kun viaj Esperantaj kamaradoj. Se vi povos tion aranĝi, tiam atendos vin festeno de beleco. Rave aspektas la maro kaj marbordo ĉe Weston. Norde leviĝas la arboriĉaj deklivoj de Worlebury Hill; sude sin etendas la krutaĵoj de Brean Down. Trans la markolo sin levas la montoj de Kimrujo, malantaŭ kiuj la suno ofte subiras en skarlata flamego, postlasante en la ĉielo nur la delikatajn paŝtelajn kolorojn de trankvila krepusko.

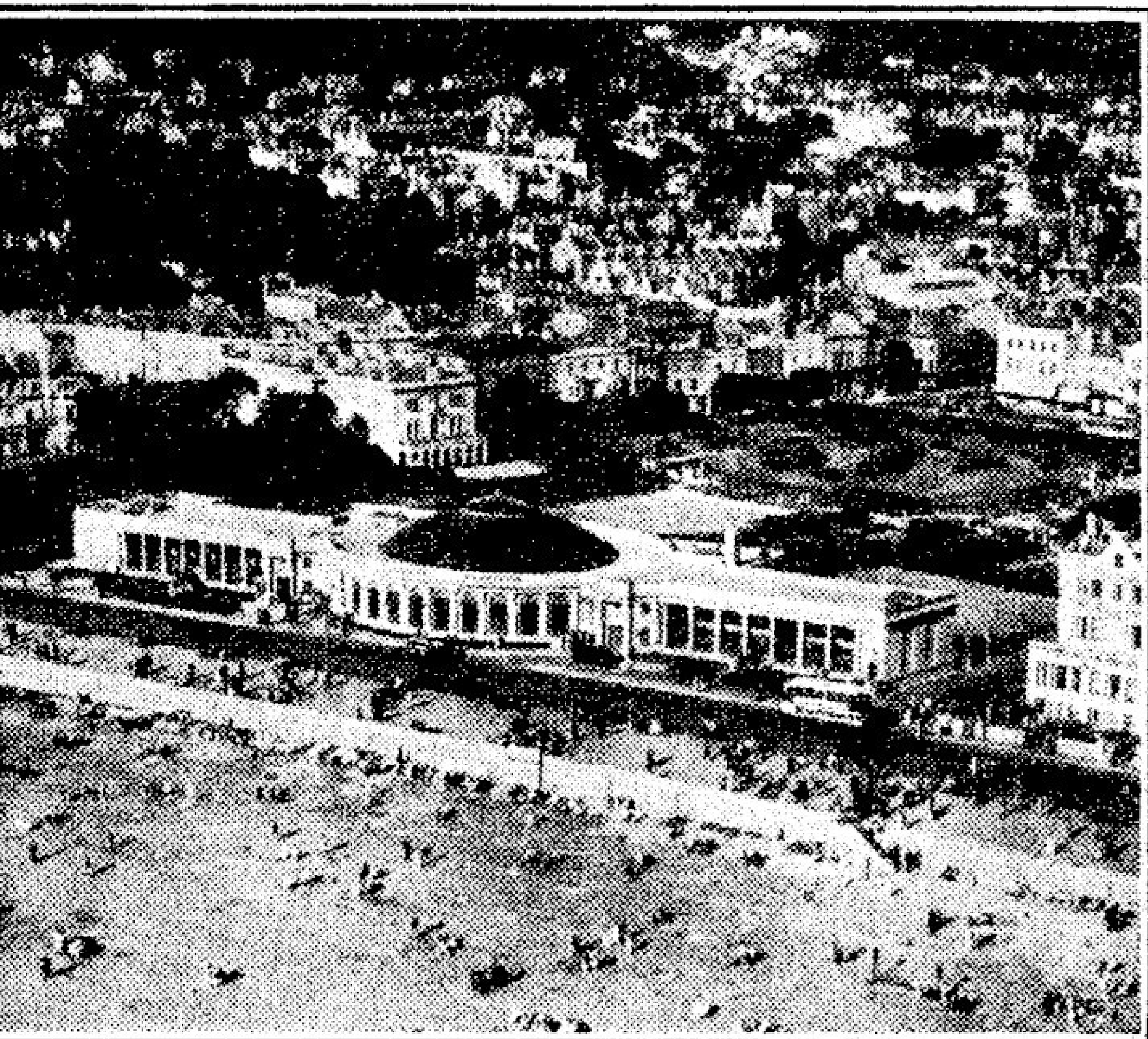
Dum la Kongreso okazos ekskursoj, per kiuj la kongresanoj vojaĝos al la mondfamaj belaj lokoj tre proksime al Weston-Super-Mare. Mallonge mi priskribos ilin :—

Cheddar. — Funde en la koro de la Mendip-a kamparo troviĝas ĉi tiu antikva historia vilaĝeto. Nenie en Eŭropo vi trovos lokon, kiu superas la scenan belecon de Cheddar. Kiam vizitantoj el aliaj landoj rigardas la faman "Cheddar Gorge" ili ekkrias — "Mirinde! Kiel grandioze!" Geologoj diras, ke antaŭ multaj milionoj da jaroj la Gorge (Kanjono) estis fluejo, tra kiu fluis granda subtera rivero, kaj ke la spektaklo nun videbla estas la rezulto de la tegmenta disfalo. La masivaj krutaĵoj en kapricaj formoj leviĝas rekte en la aeron ĝis kvarcent futoj. Ekzemple, ĉe la enirejo, gardas la vojon grandega leono el roko. Preterpasante ĝin kaj suprenirante la serpentan vojon oni trovas sin en la ombro de giganta, nature formita, kastelo kaj fortikaĵo. Akre kontrastas al la solenaj majestaj altaĵoj la serena trankvila lageto kuŝanta ĝuste kiel arĝenta juvelo apud la malmoderna vilaĝeto ripozanta ĉe la piedo de la "Gorge". Botanikistoj povas vidi specimenojn de maloftaj floroj kaj kreskaĵoj —precipe la rozkoloran "Cheddar Pink" (Dianto) kaj la orkoloran "Rock Stonecrop" (Sedo).

Ne nur ekzistas la mirindaĵoj *sur* la tero, sed ankaŭ subtere la naturo ellaboris sian belon en la formo de kavernoj. En la jaro 1837 s-ro Cox decidis konstrui veturildomon sur parto de la krutaĵo (kie nun staras la "Cliff Hotel"). Unu tagon, fosante la teron, li subite perdis sian ilon pro tio, ke ĝi elglitis el liaj manoj kaj malaperis en la teron. Kvankam li ne povis vidi ĝin, tamen li povis aŭdi ĝin falanta en la profundon de kaverno. Serĉante ĝin poste, li trovis "veran feolandon". Cent jaroj forpasis de tiu epokofaranta okazaĵo, sed dum tiu tempo oni esploris tre multe. Rezulte, ni nun povas vagadi mejlojn subtere sur bonaj vojoj tra elektre iluminitaj ĉambroj kaj rigardi la mirinde kolorigitajn stalaktitojn kaj stalagmitojn. Oni staras ensorĉata antaŭ gloraj bildoj spegulitaj en kristale klara akvo. La plej bela stalaktito en la mondo troviĝas en la Cox-a kaverno, la nekomparebla marmora kurteno, kiu pendas je faldoj longaj sep futojn. Dum elfosoj oni elterigis skeleton de Paleolita homo, kune kun liaj silikaj kaj ostaj iloj. La kranio de ĉi tiu homo, kiu vivis antaŭ 10,000 jaroj, nun montriĝas al la vizitanto en vitra kesto en la kaverna korto.

Wells.—Jen trankvila katedrala civito, protektita per la verdaj Mendip-aj montetoj, meze de kiuj ĝi situas. La nomo devenas de la varmegaj fontoj kaj putoj apudaj (*wells*=putoj).

La tuta distrikto estas trezorejo plena de historiaj restaĵoj. La admirindan katedralon fondis Ina, Reĝo de Wessex, frue en la oka jarcento. Transirante la apudajn montetojn kaj malsuprenante en la valojn, oni povas surpaŝi la rektajn ŝoseojn konstruitajn de la Romanoj. En la kavernoj ĉi tie troviĝas eĉ pli fruaj postsignoj, ekzemple, ostoj de prahistoriaj bestoj kaj skeletoj de prahistoriaj homoj. Pri ĉi tiuj, la muzeo provizas bone aranĝitajn specimenojn por la rigardo de interesatoj.

La arkitektura beleco de la katedralo elmontras la eksterordinarajn kapablojn de la tiamaj metiistoj. Tre impona estas la grandioza Okcidenta Fasado konstruita de Episkopo Joscelin en la jaro 1239. Troviĝas sur ĝi pli ol 600 figuroj de reĝoj, reĝinoj, nobeloj, ekleziuloj kaj bibliaj karakteroj. Kurioza kaj notinda estas la 14a-jarcenta horloĝo en la norda transnavo, kies ciferplato havas diametron de pli ol ses futoj. Kiam sonas la horoj, mekanikaj figuroj de kavaliroj aperas kaj reciproke batalas.

Ekster la muro de la bela 13a-jarcenta episkopa palaco oni konstruis ĉirkaŭfosaĵon, sur kies spegulsimila akvo graciaj cignoj fiere glitiras. Estas amuze vidi ĉi tiujn lertajn kreitojn tiri ŝnuron kaj per tio sonigi sonorilon por signali la fakton, ke ili deziras manĝon.

Burrington Combe. — Natura ĉarmo karakterizas ĉi tiun belan valon. Krom tio, turistoj vojaĝas al ĉi tiu loko por vidi la "Rokon de Eterneco". Ĝi akiris tiun nomon ĉimaniere: en la jaro 1774 Augustas Toplady estis unu tagon trankvile marŝanta tra la valo, kiam senaverte trafis lin furioza tondra ventego. Rigardante ĉirkaŭe li ekvidis rifuĝejon en fendo inter la rokego, kaj li tuj kuris tien por ŝirmi sin kontraŭ la pluvego. Ŝirmante ŝin tie, li pensis: "Kiel similas ĉi tiu granda roko al Dio, kiu povas ŝirmi homojn kontraŭ la ventegoj de la vivo." Vidante ludkarton kuŝantan apud liaj piedoj li prenis ĝin kaj sur ĝi per krajono li verkis la bone konatan himnon *Roko de Eterneco.*

Oni certe ne devus forlasi Burrington Combe sen supreniri al la supro de la krutaĵo, ĉar de tie oni povas ĝui ravan panoramon de ĉielo, riĉe vestitan per arbaj montetoj, kaj verdaj paŝtejoj, ebenaĵoj kaj valoj etendiĝantaj al la arĝenta maro en la distanco.

Wookey Hole.—Imagu luksan arbareton plenan de kantantaj birdoj; rapidfluantan rivereton inter bordoj drapiritaj per filikoj—tia estas la enkondukejo al la Wookey-aj kavernoj.

Interne, multe da grotoj kaj ĉambroj garnitaj per nature skulptitaj stalaktitoj kaj stalagmitoj denove sorĉas la okulojn. Speciale atentinda estas la "Kuirejo de la Sorĉistino". Jen solena ŝtonega figuraĵo primeditas la silentan sed rapidfluantan rivereton. Tiu estas la Sorĉistino, kiu tie vivis antaŭ pli ol mil jaroj. La legendo fondiĝis sur fakto, ĉar en la jaro 1912 dum elfosoj oni elterigis la restaĵojn de virino kun kristala globo kuŝanta apud ŝi. La ostojn kaj kristalon oni nun konservas en la muzeo en Wells.

Ĉi tiu mallonga resumo tuŝas nur tre malmultajn interesajn lokojn troveblajn en bela Somerset. La enloĝantoj estas ne malpli interesaj ol la graflando. Ankaŭ, pli bonkoraj kaj gastigemaj personoj ni neniam povus ie renkonti.

ALIĜU AL LA TRIDEKA

BRITA KONGRESA

en Weston-super-Mare

Aliĝilo troviĝas en ĉi tiu numero.

"HEROLDO DE ESPERANTO" ATINGAS NUMERON 1000

KIAM venos la tempo por skribado de la vera historio de Esperanto post ĝia fina triumfo, elstare honorindan lokon certe okupos HEROLDO DE ESPERANTO kaj ĝia fondinto-redaktoro, s-ro Teo Jung.

Kvankam tiu tempo ankoraŭ ne venis, ĵus aperis la 1,000a numero de "Heroldo de Esperanto," kaj ni certe ne preterlasu la okazon taksi ĝian valoron kaj la utilan servon al nia movado, kiun faris Teo Jung pere de ĝia regula aperigo. En nia gazetaro venis kaj malaperis multaj eldonaĵoj, sed de sia naskiĝo ĉi tiu eldonaĵo regule prezentas al la Esperantista mondo informojn kaj kuraĝigojn. Tra bonaj kaj malbonaj horoj ĝi fidele peris la sciigojn pri la lastatempaj sukcesoj kaj sukcesetoj de nia disa movado, foje fariĝante forumo por kelkaj el niaj problemoj, sed ĉiam en modera kaj Zamenhofeca sento.

La 1an de marto, 1920, Teo Jung publikigis prospekton pri projektita ĵurnalo, ESPERANTO TRIUMFONTA, en kiu li interalie diris la jenon :—

> Ĉiu popolo posedas sian gazetaron, kiu pledas por ĝiaj specialaj interesoj ; en ĉiu civilizita lando ekzistas en ĉiu grandeta urbo ĉiutaga ĵurnalo, en ĉiu iom respektinda loko semajna gazeto ; eĉ la plej malgranda popolo havas almenaŭ unu grandan ĵurnalon. Sole la Esperantista tian ne havas.

En novembro de tiu jaro komenciĝis la semajna aperado de ESPERANTO TRIUMFONTA, kaj de tiam datumas la regula servado al nia publiko de tiu gazeto, kiu poste alprenis la titolon HEROLDO DE ESPERANTO. Komence ĝi eldoniĝis en la hejmurbo de s-ro Jung, Horrem, vilaĝo apud Kolonjo, Germanujo. De tie la presejo translokiĝis al Kolonjo mem. Lanĉite dum la inflacia periodo, kiam la abonpago de altvalutaj landoj valoris dek-oble pli ol tiu de germano abono, ĝi devis poste trairi la deflacian tempon. Malgraŭ ĉiuj cirkonstancaj strečoj, Teo Jung zorge pilotis sian entreprenon, kaj dum kelka tempo eĉ povis liveri la gazeton dufoje semajne. Okaze de la Nürnberg-a Universala Esperanto-Kongreso en 1923 li eĉ sukcesis plenumi la revon esprimitan en la prospekto —nome, prezenti ĝin ĉiutage !

Spite ĉiun obstaklon la entrepreno grade kaj konstante marŝis antaŭen, kaj foje eĉ donis laboron al dudek personoj. Sed, bedaŭrinde denove venis frostigaj ventoj. Ĝia plej prospera periodo estis verŝajne la vintro 1930–31. Baldaŭ poste la unuaj ekblovoj de la menciitaj ventoj superglitis la mondon, anoncante la alvenon de la krizo, kiu rapide enombrigis tiom da bona internacia laborado, kaj provizore velkigis multajn foliojn sur la arbo de la Esperantistaro. Ankaŭ HEROLDON ĝi suferigis. Tiam sekvis la germana reĝimŝanĝo, kaj la sekreta ŝtata polico malpermesis la Esperanto-organizojn kaj la pluaperadon de HEROLDO sur germana tero.

Teo Jung staris antaŭ la decido, aŭ rezigni por-Esperantan laboron aŭ forlasi sian patrujon. Ni ja povas kompreni, kiajn sentojn tio levis. En la patrolando estis la entrepreno tiel zorge establita, sed nun senpova kaj forlasenda, se ĝia posedanto daŭrigos la servadon de nia homareca celo. Trans la landlimoj oni rajtus plulabori—sed ĉu eblus ? Kiu konas la modestan kaj kuraĝe fidelan s-ron Jung, tiu neniam dubis, kian elekton li faros.

Kun siaj edzino kaj infaneto li ekloĝis en Nederlando, kaj komencis novan vivon. La 10an de oktobro, 1936, aperis la unua de la nova serio, redaktata en Nederlando, kaj presata en la presejo de la Belga Esperanto-Instituto.

Feliĉe, malgraŭ ĉio la abonado de la gazeto estas ankoraŭ permesita al germanoj, kaj estas ĝojiga novaĵo por ni ekscii, ke la abonantaro en tiu lando kreskas.

Okaze de la reorganizo de nia internacia movado sub IEL, HEROLDO DE ESPERANTO fariĝis la oficiala semajna organo, kaj de tiam ankaŭ eldonas la monatan gazeton, ESPERANTO INTERNACIA. Nun ĝi plenumas tre gravan servon al ĉiu, kiu interesiĝas pri la lastmomentaj novaĵoj pri Esperantujo, ĉu por propagandado aŭ ĉu por kuraĝiĝi de la sento pri solidareco kun la cetera movado.

Kiom nia movado ŝuldas al la fidela kaj sindona laboro de Teo Jung kaj la servado de lia ĵurnalo neniu el ni povas taksi. Sed li ja meritas la aplaŭdon kaj dankon de ĉiu Esperantisto okaze de la atingo de la 1000a numero. Espereble denove lia entrepreno marŝos bone kaj ĉiam pli multaj personoj fariĝos abonantoj, tiel ke estonte ni povos bonvenigi numeron 2000, kiu potence servos al forta Esperantistaro.

E. D. DURRANT.

L. N. U.

Resolution on an International Language

The General Council of the League of Nations Union, meeting on December 10th at Caxton Hall, Westminster, accepted by a large majority the following resolution presented by the Consett and District Branch :—

> **That this Meeting of the General Council urges the Executive Committee to press for the teaching of an international language in all schools, as a necessary step towards the promotion of international intercourse and understanding.**

Esperanto in Hollywood

The film of the highly successful book and play *Idiot's Delight,* now being made in the M.G.M. Studios under the direction of Clarence Brown, will have several Esperanto-speaking actors. The story mildly pokes fun at the dictatorships, and in order to offend nobody the inhabitants of a certain imaginary country in the story will speak the neutral international language.

REDUCTION IN PRICE !

A SPECIAL PURCHASE ENABLES US TO OFFER THE UNIQUE AND AUTHORATIVE

KOMERCA VORTARO

COMPILED BY

ROBERT KREUZ, L.K.
AND
ALESSANDRO MAZZOLINO, L.K.

100 pages.
Cloth 1/6. Paper 1/–.
Postage 1d.

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
142, High Holborn, London, W.C.1.

Teachers' Meeting

The B.E.A. Education Committee has arranged a meeting for teachers on Saturday, January 7th, 1939, at University College, Gower Street, W.C.1 (Sharpe Theatre), from 2.30 to 5 p.m.

It has been recognised for some time that greater co-operation is needed between teachers in Great Britain and throughout the world, in order to co-ordinate and strengthen their efforts to introduce Esperanto into the schools. Consequently the chief business of the meeting will be to form a Teachers' Society with the following aims :—

(1) To unite teachers and educationalists of all kinds in a common effort to spread the use of Esperanto in schools in Britain.

(2) To link up with international effort for the same purpose in other countries.

After the business meeting a film of the International Children's Holiday will be shown. This important event took place in Groet, Holland, in August, 1938, and was attended by some 200 boys and girls. It was the first of its kind to use Esperanto as a common language.

Mr. Nowell Smith, M.A., will preside.

All Esperantist teachers and friends are cordially invited. Tea can be obtained after the meeting, at a cost of about 1/–, if a request to this effect is sent before January 4th to the Secretary of the Education Committee :—Miss V. C. Nixon, 183 Woodlands Park Road, Bournville, Birmingham.

GROUP NEWS

Nottingham.—Now meets 3rd Thursdays, Adult School Rooms, Friar Lane.

S.E. London.—Those interested in the formation of a new Group are asked to communicate with Mr. W. Haines, 79 Granville Park, S.E.13, enclosing stamped envelope.

WITH THE GREATEST OF EASE YOU CAN KEEP YOUR "B.E.s" IN A

LYKABOOK SELF-BINDER

Holds 24 Numbers.
Price 3s. (postage 6p., abroad 9p.)

Order from B.E.A., 142 High Holborn, London, W.C.1

LANGUAGE AND THE CRISIS

Esperanto Federation writes to the Prime Minister

The following letter was sent to the Prime Minister on December 2nd by the Hon. Secretary of the Lancashire and Cheshire Esperanto Federation :—

To The Rt. Hon. Neville Chamberlain, P.C., M.P.,
10 Downing Street,
London, S.W.1.

Sir,

It is my privilege, acting on the instructions of my Federation, to draw your attention to the following resolution approved at our 120th Conference :—

"In view of the fact that the recent meetings between yourself and other European Statesmen, in different places in Germany, were hindered by language difficulties, the delegates at the 120th Conference of the Lancashire and Cheshire Esperanto Federation, meeting in the new Town Hall, Swinton, Lancashire, respectfully desire to draw the attention of yourself and your Government to the international auxiliary language Esperanto ; and also to the important fact that each year a world Congress is held attended by upwards of 1,000 delegates from more than 30 countries, few of whom know any language other than their national tongue and Esperanto ; that all proceedings are conducted in Esperanto ; and all present understand every word spoken, without translation, and freely contribute to the discussion.

"Bearing in mind the important contribution that Esperanto as a language can make towards world peace, a fuller understanding between the peoples of the world, and to international appeasement, this Conference further respectfully invites the consideration of yourself and your Government to the possibility of its wider introduction into the educational curriculum of English Schools."

I have the honour to be, Sir,
Your obedient Servant,
L. Hesling Addie,
Hon. Secretary,
Lancashire and Cheshire Esperanto Federation.

A formal acknowledgment was received from the Prime Minister's secretary.

To Interest Your Friends!

ESPERANTO BY POST

INCLUDING CORRECTION OF EXERCISES 1/- FIVE LESSONS 1/-

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INC.)
142 High Holborn, London, W.C.1

At the same time, a copy of this letter was sent to the Member of Parliament for every constituency in Lancashire and Cheshire, and from among the acknowledgments received up to the time of going to press we quote the following expressions of sympathy :—

You have my sympathy and support in your efforts to establish a language which will be a vehicle of Peace for the whole world.—Henry A. Procter (*Con., Accrington*).

I quite agree that anything that extends the contacts and understanding between nations is a direct and useful contribution to peace. I have every sympathy with your endeavours, and although I know it is an uphill battle introducing a new language, I am entirely with you in your aims and hopes.—Fred B. Simpson (*Lab., Ashton-under-Lyne*).

I have myself upon so many occasions suffered from linguistic disabilities that anything by way of removing them and simplifying intercourse amongst those of different nationalities and those of different languages is certainly of sympathetic interest to me.—Sir Jonah Walker-Smith, M. Inst. C.E. (*Con., Barrow-in-Furness*).

The resolution which you have sent to the Prime Minister shall have my most sympathetic attention. —J. Roland Robinson, M.A., Ll.B. (*Con., Blackpool*).

I can assure you that I am in complete sympathy with the terms of the Resolution.—Wilfred Burke (*Lab., Burnley*).

I feel there is a good deal to be gained from having a universal language, and I will certainly give consideration to the views expressed in your resolution.—Douglas Hacking (*Con., Chorley*).

I agree that it would make things much easier if different nationals could understand each other without an interpreter, but I'm afraid you will find it very difficult to change the world's languages.—Capt. Sir W. Brass (*Con., Clitheroe*).

I much appreciate your letting me see this as I have always been very interested in the question of Esperanto.—R. A. Cary (*Con., Eccles*).

The resolution has my firmest sympathy and I trust that the Prime Minister will take serious note of it.—B. V. Kirby (*Lab., Everton, Liverpool*).

I think the idea of Esperanto is a very excellent one. . . . It is something to look forward to in a happier future, and meanwhile, all those who learn it and practise it are adding to the mutual understanding between peoples which we all so much desire.—N. Stewart Sandeman (*Con., Middleton*).

I send this note to express complete agreement with your resolution, and to endorse what you say on the international advantages that would result from the use of a universal language.—J. R. Clynes (*Lab., Platting, Manchester*).

I assure you I am thoroughly sympathetic with your resolution.—W. T. Kelly (*Lab., Rochdale*).

I am in favour of the point of view you express.—Rhys J. Davies (*Lab., Westhoughton*).

Our Bookshelf

Books starred are stocked by the B.E.A. Others should be ordered not from the B.E.A. but from the address given. Postage extra.

***Ĉu Li ?**—*Romano originale verkita de D-ro Vallienne. Vol. I*, 195 *pp., broŝ.* 3*ŝ*. 6*p*.

Jen la 57a volumo eldonita de *Literatura Mondo*. Ĝi aspektas tiel same alloga, kiel la ceteraj eldonaĵoj de tiu firmo.

Vallienne estis homo multtalenta, kiu eĉ en tre frua epoko sukcesis verki en nia lingvo sciencajn disertaciojn, lingvajn eseojn, tradukojn de klasikaĵoj (ekz., *Eneido, Metamorfozoj*), kaj ankaŭ du 500-paĝajn romanojn —*La Kastelo de Prelongo*, (1907), kaj *Ĉu Li ?* (1908). *Ĉu Li ?* do estas la dua, kaj ne—kiel dirite sur la titolpaĝo—la unua originala romano en Esperanto.

Malgraŭ la felietoneco kaj supraĵeco de ĉi tiuj du verkoj (kiuj por pruduloj tre certe ne taŭgas), laŭ mia juĝo ili pli bone ol iu ajn poste aperinta romano en nia literaturo sukcesas teni la intereson kaj atenton de la leganto : la personoj en ili vivas. Mi do ĝojas, ke oni represas ĉi tiun verkon, kaj eble represos ankaŭ la alian.

La verko en sia nuna formo estas stile reviziita de K. Kalocsay. Li tre kompetente iom mallongigis la rakonton, forstrekante el ĝi balastajn ripetojn ; kaj li eĉ iugrade reverkis la tutan libron, forigante el ĝi neakcepteblajn francismojn, malĝuste uzitajn vortojn, kaj malcertajn frazojn ; unuvorte, li celis doni al ni la verkon tia, kia ĝi verŝajne estus, se Vallienne mem estus verkinta ĝin nuntempe. Ĉu jure aŭ morale li rajtas tion fari, mi ne scias, kaj mi esprimas pri tio nenian opinion ; tamen oni povas esperi, ke tia kutimo ĉe represo de malnovaj verkoj ne fariĝos ĝenerala.

Komparante la du tekstojn, mi konstatas, ke en naŭ okazoj el dek la ŝanĝoj enkondukitaj de K. estas efektive kaj nedisputeble plibonigoj ; el tia komparado oni efektive povas ricevi valoran lecionon pri stilo. Nur tie kaj tie la ŝanĝo farita ne estas tiel evidente bona ; kaj nur tre malofte oni sentas, ke la ŝanĝo estas bedaŭrinda.

Pri du aferoj tamen mi sentas fortan bedaŭron. Ne estas bone, ke personaj nomoj (substantivoj) havu adjektivan finaĵon : por mi la Esperanta formo de *Josephine* estas *Jozefino*, kaj *Jozefa* estas la adjektiva formo de *Jozefo* (ekz., *la Jozefa vesto*). Kaj plej multe mi bedaŭras la buĉadon de la malfeliĉa vorto *ci* ; de mi amata, kaj de K. persekutata. La uzo de tiu vorto *ci* estis por mi unu granda ĉarmo de la originala libro. Principe, estas aprobinde, ke (ĝis deca grado) Esperanta traduko de *Eneido* havu ne internacian sed Latinan vortordon, kaj donu al la leganto la iluzion, ke li legas Latinan lingvon : kaj same, ke en Esperanta romano oni permesu kaj eĉ celu, ke la parolo de francoj el Parizo imagigu al la leganto, ke ili efektive parolas france. Plena internacieco kaj unuformeco de stilo ne estas ĉiam kaj ĉiuokaze dezirinda, eĉ en Esperanto.

M. C. BUTLER.

Vorto Viva.—*Tradukita de E. Carlen el la sveda originalo de David Hedegard.* 30 *pp., ĉe Sveda Sekcio de Kristana Esperantista Ligo Internacia, Kumla, Svedujo. Prezo ne montrita.*

Ĉi tiu libreto havas la klarigan subtitolon "Kiel mi uzu mian Biblion ?", kaj estas bone verkita kaj tradukita pledo por pli fervora kaj efika studado de la Biblio, kun konsiloj tiurilate. Kial oni skribas *biblio* (per minusklo) ?

M. C. B.

D-ro Leono Swiezawski kaj liaj verkoj.—*Antaŭparolo de D-ro O. Bujwid. Kompilis kaj tradukis S. Dziwlik.* 35 *pp., unu respondkupono. Ĉe Edward Fialek, Skritka poczt.* 27, *Krakow* 11.

Interesa rakonto pri la vivo de liberpensa filozofo Swiezawski, kaj pri lia ĉefverko *Dio Prudento* kaj aliaj, kiujn oni esperas eldoni post ne longe.

KIEL LA VESTO SUR BELA VIRINO

TIEL GRAVAS L. M. MARKO SUR VIAJ LIBROJ

Mendu ĉe

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO

142 High Holborn, London, W.C.1.

***Undino.**—*Olive Schreiner. Tradukita de Stephen A. Andrew. Esperanto Publishing Co. Ltd.* 283 *pp., tole bindita,* 3ŝ. 6p.

Pri la tradukado de ĉi tiu verko mi konfesas ioman perpleksiĝon. En iuj partoj la stilo fluas bele kaj ĝuige. Aliparte —bedaŭrinde, plejparte—la lingvo estas tia, ke mi devis min demandi, ĉu la provizo da manuskriptoj estas tiel malriĉa, ke eldonistoj devas akcepti kion ajn. Certe en neniu alia lingvo oni tolerus tian literaturaĵon, kia estas *Undino*.

Gramatikaj eraroj de elementa speco svarmas. Entute mi listigis pli ol 150! La plej ofta estas ĉe la kondicionalo. Ŝajne la tradukinto ne scias diferencigi inter la signifoj de *should* kaj *would*, kaj preskaŭ ĉiufoje tradukas per kondicionalo anstataŭ per futuro aŭ preterito.

Tradukaĵo devus speguli kiom eble la originalon, sed nepre ne la patrolingvon de la tradukinto. En ĉi tiu verko anglaĵoj abundas, kaj frazoj kiaj **ĝuste kiam ironta** (p. 67), **antaŭ ol renkontante** (p. 178), kaj laŭvorta traduko de la angla nominativo absoluta, deprenas de la valoro de la tradukaĵo.

Rilate la romanon, antaŭparola avizo, ke ĝi estis komencita kiam la aŭtorino havis nur dek ses jarojn, klarigas la alie nekompreneblan fenomenon, ke jen ĝi limtuŝas neverŝajnecon, kaj jen elvokas per mirindaj vortbildoj nian admiron kaj nian kunsenton. Facile estas kredi, ke, kiel ankaŭ *Romano Pri Afrika Bieno*, ĉi tiu estas plejparte aŭtobiografia, ĉar la genio de O. Schreiner plej trafe sin montras en la psikanalizaj priskriboj pri la spiritaj konfuziĝoj de la turmentita animo de Undino.

Kvankam Schreiner ĉi tie ne sukcesas vibrigi la pli sentemajn kordojn de nia naturo tiel respondige, kiel en la pli maturaj verkoj poste aperintaj, ŝi videbligas la ekĝermon de tiu genio, kiu estis destinita fari ŝin unu el la plej eminentaj protagonistoj en la lukto por virina emancipiĝo.

Kiel studo pri la disvolviĝo de la talento de la talento de Olive Schreiner, la verko estas interesa kaj bonveniginda. La libron ornamas fotografaĵo de la aŭtorino.

Preso kaj bindo bonaj.

MASON STUTTARD.

***Rakontoj pri Nederlando.** — *Georges Duhamel. Trad. Roland Dupuis.* 57 *pp.*, 1ŝ. 6p.

Unuavide oni povus supozi, ke ĉi tiu libreto estas nur riĉe ilustrita kaj altklasa gvidlibro al Nederlando. Sed ĝi estas multe pli, ol tio. Verkite de membro de la Franca Akademio, ĝi konsistas el serio de 20 delikataj literaturaj skizoj, veraj prozpoemoj, kiuj spiras amon al Nederlando kaj instigas la leganton ŝati ĝiajn belaĵojn. La traduko estas bonega, kaj la verko tre rekomendinda. Notinda esprimo: Ĉiuj pecoj de la **puzlo** (*jig-saw puzzle*).

M.C.B.

***El Litova Poezio.**—*Tradukis kaj kolektis P. Lapiené. Eldono de Sakalas, Kaunas.* 200 *pp.*, 3ŝ.

Volumo modele redaktita, pri kiu sinjoro Papiené estas certe gratulinda. Dudekpaĝa enkonduko skizas la historion de la skriba litova poezio, kaj ĉe la fino troviĝas glosaro de vortoj klarigendaj por nelitovoj, kaj listo de ĉiuj neologismoj. Ĉio preciza, detala, kaj helpa por la leganto, kaj simple farebla ; tamen kiom ofte iu kompilinto pensas, ke por tutmonda legantaro necesas iom senorde kolekti kelkajn pecojn, kaj lasas al aliaj la taskon eltrovi la datojn de la verketoj kaj verkintoj, kaj la signifojn de diversaj naciaj nomoj kaj nove elpensitaj neologismoj ! Feliĉaj ni estas, trovante la redaktan zorgemon de, ekzemple, L. N. Newell, ankaŭ ĉe la kompilinto de ĉi tiu volumo el lando eta sed kulture tre grava.

Ĉiu, kiu memoras, kiom multe Litovujo okupis la pensojn de Zamenhof—kaj ĉiu, kiun interesas ĝiaj ege interesaj lingvo kaj historio—volos posedi la volumon, pro kies eldono precipe sinjoro Lapiené estas dankinda, al kiu tamen multaj aliaj kunhelpis, inkluzive de nia bedaŭrata pioniro prelato A. Dombrovski. La alta nivelo de la lingvaĵo estas inda de la temo, kaj la klara preso kaj bona papero kunhelpas al la sincereco de nia bonvenigo.

K. R. C. STURMER.

DOUBLE-SIDED
GRAMOPHONE RECORDS
Ario de l'Duko (Rigoletto)
Ario de l'Toreadoro (Carmen)
Flexible 2/6, post 4d.
Ordinary 3/6, post and packing 1/8.
B.E.A.,
142, High Holborn, London, W.C.1

INTERNACIA SOLIDARECO

Kun la decembra numero de THE BRITISH ESPERANTIST atingis la abonantojn ankaŭ letera alvoko al internacia solidareco.

Temis pri helpo al nia juna samideano Johano Geryk, kiu pro transdono de ĉeĥoslovaka teritorio al la Germana Regno devis forkuri el sia hejmo al urbo situanta en la postseptembra Ĉeĥoslovakio, por povi tie daŭrigi kaj fini la gimnaziajn studojn.

Multaj abonantoj konis lin persone el la Londona Kongreso, kie ili fervore aplaŭdis lian violonludadon kaj admiris lian belan nacian kostumon. Ili des pli profunde sentis kompaton al la junulo, kiu fariĝis rifuĝinto en sian propran landon, kaj ili des pli volonte inklinis helpi al li transvivi tiun krizan tempon.

Mi ricevis el ĉiuj partoj de Britujo leterojn kun esprimoj de kunsento kaj kun donacoj, kiuj ĝis la presdato sumiĝas je pli ol £50. La alvoko do estis sukcesa, ĉar nun mi povos sendi al Geryk monatan helpon, kiu ebligos al li manĝi ĉiutage pli ol unu fojon kaj dormi en lito—ĝis nun li devis kontentiĝi je dormado sur la planko!

Iu samideano esprimis timon, ke la germanoj kaptos la monon senditan al li. Mi povas forigi tiun timon per la informo, ke mi sendis kaj sendos la monon pere de personoj loĝantaj en Ĉeĥoslovakio. Cetere mi jam ricevis konfirmon de Geryk, ke la senditaj 1000 kronoj alvenis, kaj ke nia helpo savis lin de malespero kaj permesis al li daŭrigi la studadon kaj antaŭvidi pli serenan estontecon.

Al ĉiuj monsendintoj mi sendis apartan konfirmon. Ĉi tie mi are ilin dankas pro la bela gesto de samideana solidareco. SIGISMUNDO PRAGANO.

31a Universala Kongreso de Esperanto

Berno, 29a jul.—5 aŭg. 1939
DUA BULTENO

Adreso por leteroj.—31a Universala Kongreso de Esperanto, Bern.

Kotizoj (laŭ nuna kurzo).—Ĝis 31.3.1939, £1. 5ŝ.; Post 31.3.1939, £1. 10ŝ.

La edzo aŭ edzino de kongresano, same gejunuloj ne pli ol 20-jaraj pagas la duonon de tiuj ĉi sumoj.

Pagejo por Britujo: BEA, 142, High Holborn, London, W.C.1.

Aliĝiloj.—Haveblaj ĉe la kongres-oficejo, ĉe la landaj asocioj kaj ĉe la turistaj komisioj.

Blinduloj kaj ties gvidantoj ricevas senpagan kongreskarton, sed iliaj aliĝoj devas esti aprobitaj de S-ro W. P. Merrick, Penso, Shepperton, Middlesex, Anglujo.

Glumarkoj.—Bona propagandilo, 25 pecoj kostas 4p. ĉe B.E.A.

Fakaj Kunvenoj.—Ĝis nun sin anoncis: Internacia Ligo de Esperantistaj Poŝt- kaj Telegraf- oficistoj. Aliaj organizontoj bonvolu frue anonci siajn dezirojn.

Oficiala Kongresgazeto estas *Ni vokas vin*, ĝin ricevas ĉiu Kongresano senpage. La dua numero aperis komence de decembro, ĝi enhavis la prezojn por hoteloj kaj ekskursoj, interesatoj postulu ĝin de la kongres-oficejo.

Karavanojn el Londono organizos BEA. Vidu anoncon en kovrila paĝo.

Skolta Tendaro.—En la UK okazos ankaŭ la skolta tendaro 1939. Informojn petu de la fakdelegitino por skoltismo: f-ino G. Merz, Falkenweg 9, Bern.

Aliĝoj.—Ĝis 7.11.1938 aliĝis 158 personoj el 20 landoj.

La ĝenerala sekretario:
O. WALDER.

Zamenhofa Vespero ĉe la SATeb Klubo

144, High Holborn, W.C.1.

Paul Blaise—"Zamenhof kiel mi konis lin."
Karlo Minor — "Kongresaj Paroladoj de Zamenhof."
Sigismundo Pragano—"Zamenhof kiel Verkisto."
8a ptm. 21an de Januaro. Ĉiuj bonvenaj!

30th British Esperanto Congress

WESTON-SUPER-MARE — WHITSUNTIDE 1939
OFFICIAL BULLETIN No. 4

Patrons.—H.R.H. The Duke of Connaught, K.G., His Worship The Mayor of Weston-super-Mare (Alderman Henry Butt, J.P.).

Headquarters.—The Corporation of Weston-super-Mare has granted the Town Hall to be used as headquarters (Kongresejo).

Membership.—The charge for Congress Tickets will be 3/6 each for adults (1/6 for young people under 18) if applied for before March 31st, 1939. After that date 5/–.

A membership form is enclosed with every copy of this number of THE B.E. and the Organising Committee **earnestly request** all who can possibly do so, to **join at once.**

To Federation and Group Secretaries: Quantities of membership forms will be gladly sent to you, for distribution among your members. Please notify the Congress Secretary as to how many you can use.

Municipal Favour to Congress Members.—The secretary has received a letter from the Town Clerk, stating that with the exception of Bank Holiday periods, most amusements controlled by the Borough will be open free to members during the Congress. He also states that a Reception will be given to Congress Members.

Excursion.—This takes place on Whit Monday and Congress Members will, at a special reduced price, be given the opportunity to make a tour of celebrated beauty spots, including visits to Burrington Combe, to see the Rocks of Age, to Cheddar and Wookey Hole Caves, and Wells Cathedral (see article on pp. 4 and 5).

Camping Facilities.—Steps are being taken to arrange a Camping Ground within easy reach of the "Kongresejo" for those members who are camping enthusiasts. It is hoped that this will attract many young Esperantists, Scouts, etc., to the Congress.

Congress Programme.—The Committee hope to give this in the February "B.E."

Donations and Guarantee Funds.—These have been opened, and assistance to either will be gratefully received.

Official Address for all Congress matters is:—Lionel H. May, Hon. Sec., 30th British Esperanto Congress, 28 The Boulevard, Weston-super-Mare, Somerset.

31st Universal Esperanto Congress in Bern

July 29th to August 5th, 1939.

PROGRAMME *of* EXCURSIONS

	£	s.	d.
SUNDAY, JULY 30—			
1. **TRIP TO THE GURTEN**—Famous view-point near Bern (by tram and funicular railway)		1	6
MONDAY, JULY 31—			
2. **CITY TOUR OF BERN** and its curiosities (by motor coach)		3	6
WEDNESDAY, AUGUST 2—			
3. **EXCURSION TO THE JUNGFRAUJOCH** by rail *via* Thun—Interlaken—Lauterbrunnen—Wengernalp and Kleine Scheidegg. Ascension of the Jungfrau by the most elevated railway in Europe (11,340 feet). Whole-day excursion. Luncheon may be had at the Jungfrauljoch-Restaurant at the price of 4s. 6d.	1	18	0
THURSDAY, AUGUST 3—			
4. **TOUR OF THE LAKE OF THUN**—Most enjoyable trip by motor coach. Participants may take either train or boat over the stretch from Thun to Interlaken		6	0
5. **EXCURSION TO THE BLUE LAKE**—A romantic trip by the "Blue Arrow" train of the Loetschberg line, through the Kander Valley *via* Kandersteg ..		7	6
6. **EXCURSION TO "SCHWARZSEE" (BLACK LAKE)** by motor coach *via* Gurnigel Spa. Grand views of the Alps; passing along at the foot of the Stockhorn; descent to Schwarzsee" (Black Lake) and return *via* Fribourg ..		7	6
FRIDAY, AUGUST 4—			
7. **EXCURSION OVER THE COL DE PILLON TO MONTREUX** and the celebrated Chillon Castle (Scene of Byron's "Prisoner of Chillon"); return *via* Fribourg. While-day excursion by postal coach		19	0
8. **EXCURSION OVER THE JAUN PASS,** to the picturesque Gruyere country; return *via* Fribourg. Whole-day trip by postal coach		15	0
9. **EXCURSION TO MOUNT CHASSERAL** by motor coach. Fine views over the lakes of Biel, Neuchâtel and Morat		8	0
10. **SCHALLENBERG TOUR** by motor coach through the Aar valley; Alpine views; return through the lovely Emmental		6	6
11. **ASCENT OF MOUNT NIESEN**—One of the most captivating trips by mount railway up to 7764 feet above sea. Incomparable panorama. Whole-day trip		10	0
12. **GRAND ALPINE TOUR** by train and postal car. Incontestably the most eventful of whole-day excursions along the lakes of the Berner Oberland, by Alpine routes of imposing construction, to the Glaciers of the Rhône, the Schöllenen gorges, along Lake of Luzern and returning through the Emmental. This excursion is included in the seven-day circular tour mentioned below	1	3	0

Bookings for these excursions are accepted by us only from members of our Travel Parties A and B, for particulars of which see second page of cover.

Payment for excursions should accompany booking.

All quotations are based on current rate of exchange, and subject to alteration.

A HOLIDAY-WEEK IN THE BERNESE OBERLAND
AND
A SEVEN-DAY CIRCULAR TOUR IN SWITZERLAND

On the termination of the Congress, we shall be able to offer a series of inclusive arrangements for a week's holiday in the famous regions of the Bernese Oberland, besides a seven-day circular tour by the Swiss Federal railways and postal cars, viz., over the Grimsel and Furka passes to Andermatt — Göschenen — Lugano — St. Moritz — Alp Grüm — Fluela Pass — Davos — Zürich (Visit to the Swiss National Exhibition of 1939) — Flüelen — Luzern — Bern.

Prices relating to the above opportunities will be notified in due course.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

CORRESPONDENCE

Letters to the Editor should be as brief as possible, and written on one side only of the paper. They may be enclosed with other correspondence sent to the B.E.A. office, but must be written on a separate sheet. Where a pseudonym is used, the name and address must be enclosed, but will be treated confidentially.

BLINDULOJ DANKAS

The letters of thanks I have received from all the foreign and so many of the British blind Esperantists who came to the 15th Universal Congress of Blind Esperantists in London would go a long way to recompense those kind friends who by personal service or help in money made that gathering possible. I am especially grateful to a number of generous friends who have come forward in response to the short appeal in the October number of THE B.E. and have entirely wiped out the deficit there mentioned. Alas ! for some of our foreign visitors it will be their last Congress, unless the international sky becomes miraculously clearer.

How much the friendly intercourse between the blind of different countries means to many of them we in England can hardly imagine ; I wish I had space to quote some of the letters I have lately received for what seemed to me almost insignificant little services.

But now our international work for the good of the blind becomes every year more difficult to maintain. Our mainspring, *Esperanta Ligilo*, costs over £200 a year to print and distribute—900 copies in thirty countries—and owing to exchange restrictions the readers in many countries who love it even more than ever they did can no longer subscribe for their copies. It would indeed be a grief to them if we had to stop sending it !

Much of our income is received from societies for the blind in Scandinavia and from various sources in Britain. The Esperanto Society of Glasgow has for years held a Christmas auction for our fund, and the Edinburgh Society and North-Eastern Federation have made collections among their members. I wonder if other groups could find it in their hearts to follow these examples and help our blind movement in some way ? I should be glad, as treasurer of the fund, to give further information to anyone who would try.

Dankon ! Ĉu ĝi estas nur vigla sento de estontaj favoraĵoj ! Ho, la celo nepre meritas la klopodojn !

W. PERCY MERRICK.

Penso, Shepperton.

PUZZLES

I earnestly hope that the suggestion of the insertion of puzzles in THE BRITISH ESPERANTIST will not be adopted. An abundant supply is provided in other periodicals.

If space is available for additional matter, it can be far more profitably used for answers to learners' questions. This was a valuable feature of our gazette in former years.

WILLIAM BAILEY.

Penrhyn Bay, Llandudno.

Biblioteko de B.E.A.—La bibliotekisto tre kore dankas la jenajn samideanojn pro donacoj de libroj : Birmingham and District Esperanto Club ; Japana Esperanto-Instituto ; s-ro T. J. Guéritte (riĉa kolekto da libroj malnovaj kaj historie valoraj).

NOVAJ LIBROJ

Ĉiu libro estas inda aldono al nia literaturo

SUNKRONO. Marie Koenen (Van de Vijver). bind. 3/9, broŝ. 2/3, afranko 3p.

KARCERO. Kensaku Simaki. bind. 2/6, afranko 3p.

LA STRATO DE L' FIŜANTA KATO. Jolanta Földes (Halka kaj Spierer). bind. 5/6, afranko 4p. broŝ. 4/6, afranko 3p.

RADIANTA LOTUSO. J. D. Degreef (Van de Vijver). broŝ. 1/9, afranko 3p.

KEMIAJ STRUKTUROJ KAJ FIZIOLOGIAJ AGOJ. (Toyokiti Takase (Tooru Hattori). bind. 6/–, afranko 3p.

PRINCINO DE MARSO. E. Rice Burroughs (K.R.C. Sturmer) broŝ. 2/–, afranko 2p.

INFANOJ KAJ PATRINOJ. D. C. Fisher (T. G. Gueritte). bind. 3/6, afranko 4p.

DE TUTMONDA PERFORTO AL TUTMONDA FRATECO. G. F. Wates (Wm. Bailey). bind. 3/6, afranko 4p.

EL LITOVA POEZIO. Tradukis kaj Kolektis P. Lapiené. broŝ 3/–, afranko 2p.

ESTU RADIESTEZA SERĈISTO. Emile Christophe (Pierre Delaire). broŝ. 5/6, afranko 2p.

BAKŜIŜ. L. N. Newell (Originala). broŝ. 3/6, afranko 2p.

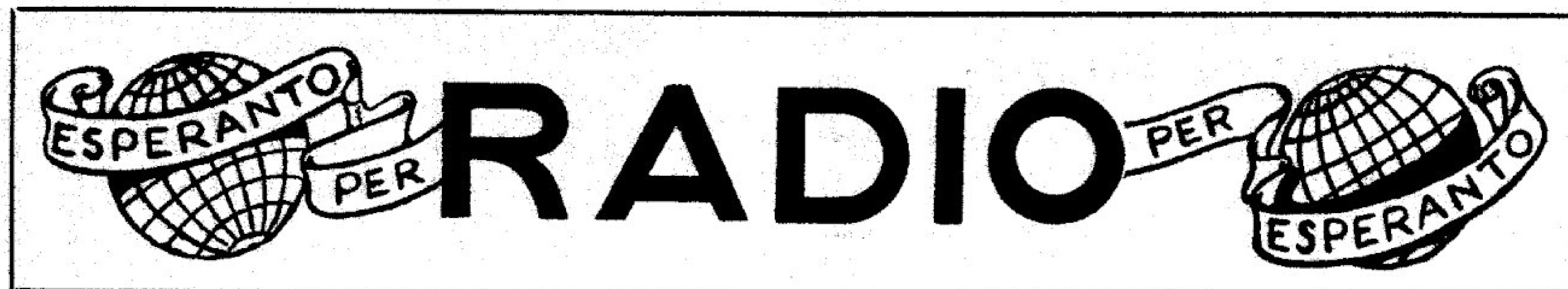
ĈU LI ? Vol. I. D-ro Vallienne (Lingve reviziita de K. Kalocsay). broŝ. 3/6, afranko 3p.

UNDINO. Olive Schreiner (S. A. Andrew). bind. 3/6, afranko 4p.

VICTORIA. Knut Hamsun (Olav Rygg). broŝ. 2/6, afranko 2p.

Mendu ĉe

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
142, High Holborn, London, W.C.1.

Radio-Sekretario : E. D. Durrant, 263a, King's Court, Alexandra Ave., Harrow, Middx.

LA NOVA KONKURSO DE RADIO-ROMA

Baldaŭ komenciĝos la 5a konkurso de la itala Radio. Estas dezirinde, ke ankaŭ ĉi tiun fojon partoprenu kiel eble plej multaj gesamideanoj en la tuta mondo. La kondiĉoj por la nova konkurso estas tre simplaj :—

La konkurso konsistos en la disradiigo de kvin "radiofoniaj sintezoj", pritraktantaj kvin malsamajn italajn turismajn centrojn, kies nomoj ne estos anoncataj. La konkursanoj devos identigi la urbon aŭ la turisman regionon priskribitan. La priskribojn oni disaŭdigos en la lingvoj franca, angla, germana, nederlanda kaj en Esperanto. Estos gajnintoj la personoj, kiuj identigos ĉiujn lokojn koncernitajn de la konkurso. Se la solvintoj estos pli multnombraj ol la premioj, oni decidos lote. Lotado okazos antaŭ la mikrofono en antaŭfiksita tago.

Ne estas necese aliĝi antaŭe. Sufiĉas, ke la konkursanoj sendu la solvon antaŭ la 20a de februaro 1939, kiu estos la limdato por partoprenado al la konkurso. Solvojn oni devos sendi al : Radio Turismo, 5a Konkurso, Via Vittorio Veneto 62, Roma, Italujo. La konkurso estas dotita per ok premioj, konsistantaj el duaklasa fervoja bileto por ir-reiro de la itala landlimo ĝis Roma kaj el 10 hotelkuponoj, kategorio B, por kompleta pensiono.

Por Esperanto la konkurso havos lokon la 7an, 14an, 21an kaj 28an de januaro kaj la 4an de februaro 1939, kaj la radio-elsendoj okazos per la stacioj Roma 11 (245.5 m.) kaj IRF (30.52 m.), de 17.40–18.00 h. GMT.

Do la 7an de januaro vespere ĉiu samideano aŭ samideanino sidu ĉe sia radio-aparato por aŭskulti la Esperantlingvan turisman dissendon—la unuan dissendon en la 5a konkurso !

Paris PTT informas, ke dum septembro ĝi ricevis nur 32 leterojn, el kiuj 8 el Anglujo. Ĝi certe meritas kaj bezonas pli da subteno !

World Radio.—Tre grava demandilo pri la gustoj kaj deziroj de legantoj de ĉi tiu ĵurnalo aperis en la numero de 2 dec. Ĉu vi respondis ?

ESPERANTA RADIOPROGRAMO—JANUARO 1939

Tago kaj Dato.		Horo (GMT)	Stacio.	Ondlongo Metroj.	Potenco Kv.	Programo.
Dimanĉo :	1, 8, 15, 22, 29	08.45–09.00	Lille	247	60	P.
	1, 8, 15, 22, 29	09.10–09.25	Kortrijk	204	.1	P.
	8, 22	15.00–15.20	Wallonia	201	.1	P.
	1	18.10–18.25	*Athlone	531	100	P.
	1, 8, 15, 22, 29	18.00–18.30	Reykjavik	1442	100	K.
	15	20.30–21.00	Bulgaraj Stacioj	—	—	P.
	1, 15, 29	23.40–24.10	Hilversum	301	65	P.
Lundo :	2, 9, 16, 23, 30	17.40–18.00	Sottens	443	100	K.
	2, 9, 16, 23, 30	18.45–19.00	Montpellier	224	1.5	P.
	2, 9, 16, 23, 30	19.00–20.00	JV2RL Caracas	51.72	—	P.
	2, 9, 16, 23, 30	20.50–21.05	Rome I	420	50	P.
			Rome 2RO	31.13	25	P.
	2, 9, 16, 23, 30	22.45	Paris PTT	431	120	T.
Mardo :	17	18.10–18.25	*Athlone	531	100	P.
	3	19.35–19.45	Bordeaux:Lafayette	268	35	I.
	3, 10, 17, 24, 31	20.20–20.35	Kaunas	1961	7	P.
	3, 10, 17, 24, 31	21.00–21.10	Turi	410	20	P.
	3, 10, 17, 24, 31	22.30–22.45	PRF Rio de Janiero	31.58	15	P.
Merkredo :	4, 11, 18, 25	01.45–02.45	Mexico XEGR	50.17	—	P.
	4, 18	20.20–20.30	Lyon PTT	463	100	P.
Ĵaŭdo	5, 12, 19, 26	09.30–09.45	Paris PTT	431	120	P.
Vendredo :	6, 13, 20, 27	01.45–02.45	Mexico XECR	50.17	—	P.
	6, 13, 20, 27	21.50–22.05	Praha	470	120	I.
Sabato :	7, 21	16.10–16.25	Hilversum	1875	150	P.
	7, 21	17.10–17.25	Hilversum	301	15	P.
	7, 14, 21, 28	17.40–18.00	Roma 2	245	60	P.
			Roma IRF	30.5	25	P.
	7, 21	20.00–20.15	Johannesburg	49 & 31	—	P.
	7, 14, 21, 28	23.30–24.00	Barcelona	377	7.5	P.
				41	—	P.

*** Proksimuma Horo—Kontrolu laŭ "World Radio"**

Kodo : P=Parolado. K=Kurso. T=Teatraĵo. I=Informoj.

Coming Events

FEDERATION CONFERENCE

Lancashire and Cheshire.—A.G.M. and 122nd Quarterly Conference, Town Hall, St. Helens, Jan. 28, 3.15. The Mayor (Coun. N. Birch, J.P.) will welcome delegates. Details from J. R. Chatterly, 7 Whitefield Road, St. Helens, or from Federation Secretary.

South Midland. — Swallow Café, High St., Harpenden, Jan. 28, 3.15. Tea 5. Esperanto Lexicon Drive in the evening. Inclusive cost 1/6. Sec.: Miss E. Goldsmith, Esperanto House, Heronsgate, Rickmansworth, Herts.

West Midland.—Jan 21, Church Hall, Linden Road, Bournville, Birmingham. Business Meeting, 3. Tea, 5. Esperanto Entertainment by Young People's Classes, 6.15 p.m. Social, 7.30–10.30. Adults' tickets, 2/–, including tea. Social only, 1/–. Apply Miss Norman, 61 Kingsley Road, Kings Norton, Birmingham 30.

DANCE

London Federation. — Cripplegate Institute, Golden Lane, E.C.1, Feb. 4, 7.45 p.m. (following B.E.A. Council Meeting). Tickets 1/6 from Federation Officials, Groups and B.E.A.

DISERVO

London.—St. Ethelburga, Bishopsgate, 8 jan., je 15.30. Kondukos Montagu C. Butler; solkantos S-ino D. Murray. Teo-kunveno de la Dua-Dimanĉa Rondo sekvos en Hotelo Great Eastern (kosto 1ŝ. 6p.)

Persona Kroniko

NASKIĜO

Allsworth.—Al gesinjoroj L. Allsworth, membroj de la Londona Klubo, 46 Buxton Crescent, Cheam, Surrey, la 15an de novembro, filo nomita Anthony. Bonvenon!

HONORIGOJ

Bland.—S-ro R. Bland, Esperantisto, estas elektita Urbestro de Nelson, Lancashire.

Guéritte.—La Nacia Komitato de Konsilantoj de la Eksterlanda Komerco, aljuĝis al nia konata samideano Tony J. Guéritte, Honora Prezidanto de la Franca Komerca Ĉambro en Londono, la Grandan Medalon de la Eksterlanda Komerco.

Sinceran gratulon!

MORTO

Zocher.—En Croydon en aŭgusto, Frank Zocher, malnova kaj populara membro de la loka Esperanto-Societo. Ni kondolencas kun lia vidvino.

In the Car

Nov.

14, **Ipswich.** Mr. F. D. Murphy's Class.
15, **Felixstowe.** County School.
17, **Walthamstow.** Scout Headquarters.
19, **London, W.1.** The Londoners' Circle.
22, **Walthamstow.** Esperanto Group.
24, **Westcliff-on-Sea.** High School for Boys.
28, **Chelmsford.** Public Library.

Dec.

1, **Welwyn Garden City.** Children's Guild; Mr. Chinn's Class.
7, **Dagenham.** Lymington Road S.B. School; Grafton Street Infants' School.
9, **Walthamstow.** Sir George Monoux School.

At Ipswich the Hall was full, and Mr. Murphy is to be congratulated on a really live and obviously intelligent and happy class. We expect great things here later on. Felixstowe gave us 300 boys and girls for 1¾ hours; both staff and pupils appeared to be genuinely interested.

At Westcliff time was too short to allow of the lesson intended, and I felt handicapped in other ways also. But the audience was responsive. As several boys in the school are already learning the language, the visit should help to strengthen the interest already existing.

The meeting in Chelmsford was small, but keen. The Borough Librarian has offered to collect names of those in the district willing to form a study circle, and Mr. J. B. Rayner, of "Bellmans", Stock, Ingatestone, Essex, has promised to guide one if formed.

A visit was paid to several classes in the Dagenham School, where the boys are making good progress under Mr. Toms; two have just sat for the B.E.A. elementary examination. In Grafton Street an audience of 50 children aged 6–7 gave a surprisingly good response.

In the Walthamstow school two experimental classes are being held officially. It is too early to make any definite statement. But it is obvious that the boys are keen, and enjoy the lessons; they are already able to carry on elementary conversation in the language.

M. C. Butler.

At the time of going to press the Motor Car Fund shows a deficit

CIGAREDO ESPERANTO

HANDSOME

Gift Boxes

OF

ESPERANTO CIGARETTES

One Hundred 5/-, *postage 4d.*
Fifty - 2/6, *postage 3d.*
Packets of Twenty - 1/-
Postage on 1 or 2 packets, 2d.
Postage on 3 or 6 packets, 3d.

Just the thing for Parties Whist Drives, etc.

Order from
B.E.A., 142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

"EPOKO" BOOKS

Political changes in Central Europe and the Far East have had their effect on the EPOKO BOOK CLUB.

Economic difficulties and restrictions in several countries have reduced the number of regular subscribers until it is no longer possible to produce these popular books at the former price (to members) of 1/–. The series will continue to be published, at less frequent intervals, at a fixed price of 1/6, alike to members and non-members of the club. The collection of Numbers 1 to 6 can now be purchased for 7/6, postage 6d.

It is hoped that existing members of the Club will continue to subscribe for these books. Will you please send us a card if you wish us to send future issues? "EPOKO", B.E.A., 142 High Holborn, London, W.C.1.

"Esperanto Internacia"

El la nova jaro la monata organo de Internacia Esperanto-Ligo aperos en malpli granda formato (simila al tiu de THE B.E.), sed kun 32 paĝoj kaj kovrilo, anstataŭ 16, kiel ĝis nun. Tia formato estas pli oportuna por la poŝo kaj por posta bindado, kaj krome la gazeto ne tiel facile difektiĝos en la poŝto.

Specimenon sendos laŭ peto la Centra Oficejo de la Ligo, Esperanto House, Heronsgate, Rickmansworth, Herts.

SOCIALAJ LIBERTEMPOJ

KUN LA

Gastodomoj en Britujo kaj eksterlande apud Montoj, Stepoj, Lagoj, Riveroj kaj Maro en iuj el la plej belaj regionoj.

Petu prospekton en Esperanto: "Libertempoj Neordinaraj," kiu skizas la laboron de la Fellowship.

THE

Holiday Fellowship,

142, Great North Way, Hendon, London, N.W.4.

OFFICIAL NOTICES

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION *consists of Fellows, Members, Affiliated Groups, and Federations. The Annual Subscriptions are :— Fellows,* 21/–; *Members,* 5/–; *Junior Members (under* 18), 2/6; *Life Fellowship,* £12. 12s. 0d.; *Life Membership,* £5. (*See prospectus*).

President : G. D. Buchanan, F.R.A.S.
Hon. Secretary : Bernard Long, B.A.
Hon. Treasurer : Arthur C. Oliver.
Secretary : R. B. Wilkinson.
Propaganda Secretary : M. C. Butler, M.R.S.T.

NEW MEMBERS

Absolom, F-ino B.	*Wallingford.*
Alexander, S-ro E. C. N.	*Canada.*
Baggs, S-ro E. T.	*Bristol.*
Bateman, S-ro J. W.	*Rochester.*
Battye, S-ro W.	*Natal.*
Bland, S-ro R.	*Nelson.*
Broome, S-ro R.	*Birmingham.*
Davies, S-ro F. A.	*Birmingham.*
Dingle, F-ino M.	*Bristol.*
Heddle, S-ro G.	*Belfast.*
Lietch, S-ro H.	*Hyde.*
MacLaren, S-ro G. A. I.	*South Shields.*
O'Connor, S-ro C.	*Chadderton.*
Scott, S-ro N. E.	*London, S.W.4.*
Shilson, S-ino L. R.	*Oxon.*
Thompson, S-ro J. W.	*Lincoln.*
Timms, F-ino J.	*Didcot.*
Tippetts, S-ro R. A.	*Bristol.*
Titcombe, F-ino J.	*Didcot.*
Williamson, S-ro S.	*Belfast.*

NEW LOCAL DELEGATES

Long Eaton.—R. Anderson, 20 Mount Street, Breaston, Derbyshire.
Belfast.—W. J. Williamson, 291 Castlereagh Road.
Petworth, Sussex.—(F.D. Radio), Ronald Older, The Hollies, Byworth, Petworth.

DONATIONS TO B.E.A. DURING NOV., 1938

General Funds.—J. W. Blain, 5/–; S. B. Goddard, 5/–; A. Ratten, 2/–; Anon., 1/–.

Motor Car and Propaganda Fund.—A Friend, £3; R. S., £2; Ges-roj Hanks, £1; G. M. Hollis, £1; F-ino A. Waite, £1; G. Stone-Fry, 10/–; F. Taylor, 5/–; County High School for Girls, Leytonstone, 2/6; J. S. Severs, 1/3; Anon., 1/–.

JUBILEE FUND

	£	s.	d.
Previously acknowledged	1,536	3	2
S-ino E. M. Kendrick		10	0
H. A. Padley		7	3
	£1,537	0	5

B.E.A. EXAMINATIONS

Diploma.—George A. Hartley, *Sheffield.*

NOMINATION OF OFFICERS, 1939–40

Members are reminded that they have the right to nominate candidates for election as Officers and Councillors for the ensuing year. Forms of nomination may be obtained from the Secretary. Nominations should be sent in by January 31st.

R. B. WILKINSON, *Secretary.*

30th UNIVERSAL ESPERANTO CONGRESS—LONDON, 1938

STATEMENT OF ACCOUNTS

Income.	£	s.	d.
Subscriptions	1443	9	3
Donations	24	19	8
Postcards and Seals	25	0	10
Lodgings	1034	6	8
Excursions	947	14	0
Sundries	43	12	10
	£3519	3	3

Expenditure.	£	s.	d.
"Licencpago"	288	14	0
Hire of Buildings	146	19	6
Postcards and Seals	20	5	1
Lodgings	1035	14	5
Excursions	941	13	6
Printing and Stationery	69	7	3
Congress Books	88	1	8
Badges	79	9	8
"The British Esperantist"	119	16	9
Theatre	182	1	9
Ball, Concerts, etc.	206	17	9
Advertisements and Decorations	45	8	4
Postage and Salaries	133	18	11
Ĉe Courses (Net Cost)	90	3	5
Sundries	70	11	3
	£3519	3	3

"I have audited the above account of the London (1938) Congress, and I have obtained all the information and explanations which I have required. In my opinion the above account correctly shows the receipts and expenses of the Congress."

(*Signed*) H. MILSOM, F.C.I.S., A.T.I.I.

December 10th, 1938.

SMALL ANNOUNCEMENTS——ANONCETOJ

1d. per word. Minimum 1/- per issue. Prepaid.
Copy must be received at our offices by the 6th of the month for insertion in the next issue.

Stamps.—25 different used Coronation George VI. 3/6; 100 different Canada 5/-; 25 different Palestine 1/6; 25 different Cyprus 2/6; 50 different British Penny Plate numbers 2/6. Four-page list of British stamps free. W. Appleby, 47 Clarence Street, Cheltenham.

All Worker Esperantists should belong to the British Labour Esperanto Assn. and thus help to put the ideals of Esperanto into action. Send 3d. for enquirer's packet to the Secretary, S. J. Smith, 36 Womersley Rd., London, N.8.

Suferantoj pro *astmo, kataro, kaj aliaj bronkaj malsanoj* uzu DYSPNE-INHAL. Dusemajna Provo Senpaga. Por informoj turnu vin al P. Blaise kaj H. S. Hankins, "Bonveno," 19 Litchfield Avenue, Morden, Surrey.

12 vortoj, 1 ŝil. (5 resp. kup.) Pluaj vortoj po 1p.
Teksto devas atingi nian oficejon, kun antaŭpago, antaŭ la 6a de la monato por presigo en la sekvonta numero.

Silka Legosigno—kun enteksita portreto de nia Majstro. Bela, bone prizorgita portretigo de D-ro Zamenhof, kies vizaĝo kaj subskribo aperas klare sur la blanka fono. Dimensioj: 15 cm. × 5 cm. Prezo: 9p., afranko 1p. *Mendu ĉe* B.E.A., 142, High Holborn, London, W.C.1.

The Workers' Esperanto Movement (SATEB) for all class-conscious Esperantists. Write to SATEB, 15a Shudehill, Manchester 4.

Parizo! Familio akceptas pensionulojn 15 km. de Parizo. Speciala kaj rapida metodo por lerni la francan lingvon. Komforta vilao. Skribu al: S-ino Gernaey, 28, boulev. République, Chatou (S. et Oise).

THE BRITISH ESPERANTIST

Publishers (Eldonistoj):
THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC.
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1. *Tel.:* HOLBORN 4794.

Editor (Ĉefredaktoro): FRED WADHAM.
Literary Editor (Literatura Redaktoro): MONTAGU C. BUTLER, M.R.S.T.

RATES OF SUBSCRIPTION (*including postage to any part of the world*)—*Twelve months*, 2/6. *Single copies, Three Penny Stamps.* (*Free to B.E.A. members*).

ADVERTISEMENT RATES *will be quoted on application to the Secretary of the B.E.A.*

MANUSCRIPTS *should be typewritten, and addressed to* THE EDITOR. *The Editor does not hold himself responsible for loss or damage, nor does he undertake to return manuscripts unaccompanied by a stamped addressed envelope. He is not necessarily in agreement with views expressed in signed articles, but accepts responsibility for those unsigned. Matter should be received by the 8th of the month.*

PRINCIPAL CONTENTS OF THIS NUMBER

JARABONO: 3 svisaj frankoj. Unuopaj ekzempleroj: po 30 centimoj (aŭ unu respondkupono). Oni sendu manuskriptojn al la Ĉefredaktoro. Li resendos nur tiujn manuskriptojn, kiujn akompanos afrankita koverto, aŭ respondkupono. Li rezervas la rajton fari korektojn laŭbezone.